

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název:

**SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ V KONTEXTU POTŘEB POLITIKY ZAMĚSTNANOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY**

Autor:

Mgr. ONDŘEJ KROČIL

Aktuálnost tématu

Disertační práce se zabývá problematikou sociálního podnikání v návaznosti na politiku zaměstnanosti v České republice. Takto formulovaný záměr vědeckého zkoumání autora disertační práce považují za **vysoce aktuální téma**. Diskuze na téma sociálního podnikání v posledních letech sílí, a to zejména v souvislosti s formulováním cílů politiky zaměstnanosti v České republice. Aplikace nových poznatků o sociálním podnikání do různých oblastí společenského života a definování odlišností od podniků, které za sociální považovat nelze je tématem méně diskutovaným a proto otevírá nový prostor pro další vědecké zkoumání.

Cíle disertační práce

Autor si pro zpracování disertační práce formuluje hlavní cíle ve dvou rovinách, a to na teoretické a výzkumné úrovni. Hlavním cílem teoretické části disertační práce je **propojení tématu sociálního podnikání a politiky zaměstnanosti**. Hlavním cílem výzkumné části disertační práce je **vymezit zastoupení integračních sociálních podniků ve vybraném regionu České republiky a určit jejich potenciál z hlediska politiky zaměstnanosti ČR**. K naplnění cíle výzkumné části byli v disertační práci formulovány dílčí cíle a výzkumné otázky, rozděleny do čtyř dílčích oblastí. První výzkumná oblast byla zaměřena na integrační sociální podniky v kontextu potřeb politiky zaměstnanosti České republiky v Olomouckém kraji. Druhá výzkumná oblast byla zaměřena na informovanost konceptu sociálního podnikání a potenciál z hlediska zakládání nových sociálních podniků. Třetí výzkumná oblast se zabývala měřením přínosů sociálních podniků. Čtvrtá část byla orientovaná na vymezení sociálního podnikání v dokumentech EU. Takto formulované cíle lze považovat za jasné a srozumitelné.

Metody a postup zpracování disertační práce

Disertační práce je členěna do sedmnácti kapitol. V první až dvanácté kapitole autor vymezuje teoretický rámec pro řešenou problematiku. Byla zde provedena literární rešerše domácích i zahraničních literárních zdrojů zabývajících se problematikou sociální politiky, politikou

zaměstnanosti, trhem práce, sociální exkluzi a inkluzi ve vztahu k trhu práce, vymezením legislativního rámce pro podnikání v České republice, podnikatelskou etikou, společenskou odpovědností podniků, sociální ekonomikou a sociálním podnikáním v České republice. Teoretická část disertační práce je vzhledem k řešené problematice značně rozsáhlá, což prokazuje, že autor se v danou problematikou detailně zabýval a dobře se v ní orientuje.

Ve třinácté kapitole je popsána struktura výzkumné části práce. Jsou zde formulovány cíle a výzkumné otázky pro čtyři dílčí výzkumné oblasti. Bylo by vhodné, aby autor v rámci této kapitoly nastínil také metodologický postup prací souvisejících s prováděným výzkumem.

Čtrnáctá kapitola obsahuje literární rešerši, metody a data, výsledky a závěr pro výzkum integračních sociálních podniků v Olomouckém kraji. Literární rešerši v této kapitole pro sledovanou oblast lze považovat za nadbytečné, a to vzhledem k značně rozsáhlé teoretické části. Větší prostor by v této kapitole náležel metodologickému popisu prováděných prací. V rámci výzkumu první oblasti autor uvádí, že bylo zkoumáno 16 sociálních podniků Olomouckého kraje, a to podle principů a indikátorů uvedených v tabulce č. 18 a č. 19. Zde by byl vhodný podrobnější popis, jak byl prováděn výzkum, zda zkoumané podniky vytyčené podmínky sociálních podniků splňují. Rovněž by bylo vhodné uvést kolik podniků bylo zkoumáno a dané podmínky sociálního podniku nesplnily a z jakého důvodu. V tabulce č. 20 je uveden podíl znevýhodněných pracovníků na celkovém počtu zaměstnanců zkoumaných podniků. Zde by bylo vhodné uvést, jaký je celkový počet zaměstnanců v daném podniku a o jaký typ podniku z pohledu velikosti se jedná. V tabulce č. 24 je uvedeno u některých znevýhodněných skupin, že údaj nelze zjistit. Jde o údaj, který uvádí Úřad práce ČR?

Patnáctá kapitola je zaměřena výzkum informovanosti o konceptu sociálního podnikání a jeho potenciál z hlediska zakládání nových sociálních podniků. Obsahuje literární rešerši, metody a data, výsledky a závěr. Literární rešerše i zde lze považovat za nadbytečnou. Respondenty pro danou oblast výzkumu byli studenti prvních ročníků ekonomicky zaměřených oborů Filozofické fakulty UP v Olomouci a osoby se zdravotním postižením. Otázkou je, zda takto zvolený soubor respondentů je dostatečným pro formulování závěrů ve zkoumané oblasti?

Šestnáctá kapitola zkoumá komplexní měření přínosu sociálního podnikání. Podobně jako v předchozích kapitolách obsahuje literární rešerši, metody a data, výsledky a závěr. Autor zde navrhuje tři metody M1, M2 a M3 určené pro detailní analýzu dat. V této souvislosti je několikrát zmiňováno, že zdroji dat jsou „zainteresované strany“. Bylo by vhodné upřesnění, kdo jsou tyto zainteresované strany? Zda vycházejí z konceptu stakeholderů podniku?

Sedmnáctá kapitola sleduje sociální podnikání a sociální ekonomiku v legislativních dokumentech zemí EU. Obsahuje literární rešerši, výsledky a závěr. V této části nejsou uvedeny metody užité při prováděném výzkumu. Výsledky jsou přehledně uvedeny v tabulce č. 43. Byly závěry pro danou oblast zkoumání formulovány pouze na základě platnosti zákona o sociálním podnikání?

Závěr disertační práce obsahuje stručné shrnutí jednotlivých kapitol.

Výsledky disertační práce

Disertační práce představuje komplexní studii zabývající se problematikou sociálního podnikání v ČR a současně sleduje i aktuální situaci v členských zemích EU. Disertační práce obsahuje jak logicky ucelený soubor sekundárních informačních zdrojů vztahující se ke zkoumané problematice, tak nově získané primární informace, které problematiku sociálního podnikání dále rozvíjí.

Přínos disertační práce pro vědu a praxi

Vědecký přínos disertační práce je zejména v komplexnosti přístupu k problematice sociálního podnikání v návaznosti na potřeby politiky zaměstnanosti v českém prostředí. Pro praxi jsou cennými zejména informační základna o stavu sociálního podnikání ve vztahu k trhu práce a metodický návod pro měření přínosu sociálního podnikání.

Formální a jazyková úprava disertační práce

Po formální a jazykové úpravě odpovídá předložená disertační práce požadavkům na ni kladených. Použité literární zdroje jsou řádně citovány.

Otázky k obhajobě

V tabulce č. 20 je uveden podíl znevýhodněných pracovníků na celkovém počtu zaměstnanců zkoumaných podniků. O jaké typy podniků z pohledu velikosti se jedná?

V tabulce č. 24 je uvedeno u některých znevýhodněných skupin, že údaj nelze zjistit. Jde o údaj, který uvádí Úřad práce ČR?

Respondenty pro danou oblast výzkumu byli studenti prvních ročníků ekonomicky zaměřených oborů Filozofické fakulty UP v Olomouci a osoby se zdravotním postižením. Je takto zvolený soubor respondentů dostatečným pro formulování závěrů ve zkoumané oblasti?

Při užití metod M1, M2 a M3 jsou zmiňovány „zainteresované strany“. Kdo jsou tyto zainteresované strany? Vycházejí z konceptu stakeholderů podniku?

Jakým způsobem byly získávány a zpracovávány data v tabulce č. 43?

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení doporučuji udělení titulu Ph.D.

Ve Zlíně 2.9.2019

Doc. Ing. Zuzana Dohnalová, Ph.D.

